

Intersektionalitet

Begreppet intersektionalitet kommer från feministiska diskussioner. Det utvecklades som ett resultat av färgade kvinnors kritik av hur etablerade feminister utgick från att deras erfarenheter som vita medelklasskvinnor var så universella att de var giltiga för alla kvinnor.

För att tydliggöra att det finns en rad andra faktorer vid sidan av könstillhörighet som bestämmer det specifika sätt på vilket en enskild kvinna upplever begränsningar och förtryck myntades begreppet intersektionalitet.

Vi tillhör flera kategorier samtidigt

Kategorier som kön/genus, ras/ethnicitet, klass, sexualitet, generation är samtida och intersektionella. Ingen av dem kan sägas föregå de andra, eller vara mer grundläggande. Kategorierna är inte heller fasta. Varje specifik människa är många saker samtidigt – både kvinna, svensk, rullstolsburen, medelålders, högskoleutbildad, muslim, osv. Hur hon bemöts, och vilka möjligheter hon har att bli lyssnad till, beror av alla dessa saker. Men i vissa situationer är någon dimension viktigare, samtidigt som andra i det sammanhanget kan vara helt irrelevanta och osynliga. Intersektionalitetsbegreppet är användbart för att granska skärningspunkterna i varje unikt sammanhang och närma maktanalyser till den komplexa verkligheten.

Intersektionalitet och makt

Intersektionalitetsperspektivet utgår från att makt måste upprepas för att hållas vid liv. Makt är inget som bara finns, det förändras ständigt och vårt möte med och deltagande i maktutövning är unikt vid varje tillfälle. Den makt som påverkar våra möjligheter att själva bestämma över våra liv är inte bara institutionell makt. Ofta är föreställningar om vad som är normalt och hur man ska bete sig lika viktiga. Alla avviker från normerna i någon aspekt av livet. Men vissa avvikelser anses mer onormala och ställer till fler problem. Normalitetstänkandet är ett av de vanligaste sätten att utöva makt och begränsa andra människor.